

Bilaga 1 – Sammanställning av åtgärder riktade till kommunerna i vattenmyndigheternas åtgärdsprogram

Åtgärdsprogram 2009-2015

Kommunerna

32. **Kommunerna** behöver, inom sin tillsyn av verksamheter och föroreningsskadade områden som kan ha negativ inverkan på vattenmiljön, prioritera de områden med vattenförekomster som inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status eller god kemisk status.

33. **Kommunerna** behöver ställa krav på hög skyddsnivå för enskilda avlopp som bidrar till att en vattenförekomst inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status.

34. **Kommunerna** behöver inrätta vattenskyddsområden med föreskrifter för kommunala dricksvattentäkter som behövs för dricksvattenförsörjningen, så att dricksvattentäkterna långsiktigt bibehåller en god kemisk status och god kvantitativ status.

35. **Kommunerna** behöver tillse att vattentäkter som inte är kommunala, men som försörjer fler än 50 personer eller där vattenuttaget är mer än 10 m³/dag, har god kemisk status och god kvantitativ status och ett långsiktigt skydd.

36. **Kommunerna** behöver utveckla sin planläggning och prövning så att miljö kvalitetsnormerna för vatten uppnås och inte överträds.

37. **Kommunerna** behöver, i samverkan med länsstyrelserna, utveckla vatten- och avloppsvattenplaner, särskilt i områden med vattenförekomster som inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status, god kemisk status eller god kvantitativ status.

Förslag till Åtgärdsprogram 2015-2021 (samrådsversion)

[Bottenvikens vattendistrikt \(länk\)](#)

[Bottenhavets vattendistrikt \(länk\)](#)

[Norra Östersjöns vattendistrikt \(länk\)](#)

[Södra Östersjöns vattendistrikt \(länk\)](#)

[Västerhavets vattendistrikt \(länk\)](#)

Förslag till Åtgärdsprogram 2015-2021 (revision efter samråd)

Kommunerna, åtgärd 1

Kommunerna behöver via tillsyn och prövning enligt miljöbalken inom sina verksamhetsområden se till att det vidtas nödvändiga förbättringsåtgärder så att miljö kvalitetsnormerna för vatten kan följas.

Kommunerna, åtgärd 2

Kommunerna behöver bedriva tillsyn så att

- a) utsläppen av kväve och fosfor från lantbruk och hästhållning minskas
- b) tillförseln av växtskyddsmedel minskar,

till vattenförekomster där det finns en risk för att miljökvalitetsnormerna för vatten inte kan följas på grund av sådan påverkan.

Åtgärden ska genomföras så att den bidrar till att de åtgärder vidtas som behövs för att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas. Även behoven av minskning av näringsämnen till havsbassängerna behöver beaktas.

Kommunerna, åtgärd 3

Kommuner behöver genomföra tillsyn och införa krav på ökad rening eller på annat sätt vidta åtgärder för att minska utsläpp av näringsämnen och andra förorenande ämnen från avloppsledningsnät och mindre reningsverk, där det behövs för att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas. Även behoven av minskning av näringsämnen till havsbassängerna behöver beaktas.

Åtgärden behöver vara vidtagen senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande.

Kommunerna, åtgärd 4

Kommunerna behöver säkerställa minskade utsläpp från enskilda avlopp, genom:

- a) att vid prövning ställa krav på begränsade utsläpp av fosfor och kväve enligt hög nivå för miljöskydd i Naturvårdsverkets allmänna råd om små avloppsanläggningar (NFS 2006:7). Kraven ska ställas i de fall där normal skyddsnivå är otillräcklig för att följa miljökvalitetsnormerna för vatten,
- b) att prioritera tillsynen av enskilda avlopp för att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.

Åtgärden ska vara vidtagen senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande.

Kommunerna, åtgärd 5

Kommunerna behöver utifrån sitt tillsynsansvar inom vattenbruk särskilt

- a) utöka sin tillsyn gällande Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2011:13) om utsättning av fisk samt flyttning av fisk i andra fall än mellan fiskodlingar,
- b) utöka sin tillsyn gällande förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen,
- c) informera yrkesfiskare och fritidsfiskare om krav på tillstånd för utsättning av fisk eller kräftdjur, och riskerna med att flytta fisk mellan vattenförekomster och gränsvattenförekomster samt att använda levande agn från andra vattenförekomster än den de fiskar i.

Åtgärden ska genomföras så att den bidrar till att de åtgärder vidtas som behövs för att förebygga och minska påverkan från invasiva främmande arter på vattenmiljön.

Arbetet behöver genomföras i samverkan med berörd länsstyrelse.

Kommunerna, åtgärd 6

Kommunerna behöver genomföra åtgärder så att internbelastning minskas i sjöar och kustområden och att åtgärder genomförs för att minska halterna av gödande näringsämnen i de fall åtgärder i tillrinningsområdena inte fullt ut leder till att miljö kvalitetsnormerna för vatten kan följas på grund av övergödningseffekter. Även behoven av minskning av näringsämnen till havsbassängerna behöver beaktas.

Åtgärden genomförs genom att

- a) identifiera områden som är särskilt prioriterade för näringsreducerande åtgärder.
- b) genomföra åtgärder för att motverka internbelastning så som kemisk fällning eller muddring av sediment. Möjligheten till återföring av fosfor till jordbruket bör övervägas.
- c) genomföra åtgärder för att minska närsaltsbelastningen så som odling och/eller skörd av musslor, alger eller vass, biomanipulation (t.ex. riktat fiske, inplantering av rovfisk), eller motsvarande.

Åtgärden ska genomföras så att den bidrar till att de åtgärder vidtas som behövs för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.

Åtgärden genomförs i samverkan med Havs- och vattenmyndigheten och länsstyrelserna.

Kommunerna, åtgärd 7

Kommunerna behöver säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunerna behöver särskilt

- a) anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³/dygn
- b) göra en översyn av vattenskyddsområden som inrättats före miljöbalkens införande och vid behov revidera skyddsområdets avgränsningar och tillhörande föreskrifter så att tillräckligt skydd uppnås,
- c) bedriva systematisk och regelbunden tillsyn över vattenskyddsområden,
- d) uppdatera översiktsplanerna med regionala vattenförsörjningsplaner,
- e) säkerställa att tillståndspliktiga allmänna yt- och grundvattentäkter har tillstånd för vattenuttag.

Åtgärden ska vara vidtagen senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande.

Kommunerna, åtgärd 8

Kommunerna behöver utforma sin översikts- och detaljplanering samt prövning enligt plan- och bygglagen. Åtgärden behöver genomföras så att den bidrar till att åtgärder vidtas för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.

Åtgärden behöver genomföras i samråd med länsstyrelserna.

Åtgärden ska vara vidtagen senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande.

Kommunerna, åtgärd 9

Kommunerna behöver upprätta och utveckla vatten- och avloppsvattenplaner för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas. Åtgärden behöver genomföras i samråd med länsstyrelserna.

Åtgärden ska vara vidtagen senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande.

Kommunerna, åtgärd 10

Kommunerna behöver utveckla strategier för hur dagvatten ska hanteras inom kommunen både med avseende på kvantitet och kvalitet. Strategin ska bidra till att de åtgärder vidtas som behövs för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.

Åtgärden ska vara vidtagen senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande.

Kommunerna, åtgärd 11

Kommunerna behöver inventera vandringshinder för fisk och andra vattenlevande djur vid vägpassager över vatten i de kommunala vägnäten samt planera och genomföra åtgärder för att öka vandringsbarheten. Åtgärden behöver genomföras så att den bidrar till att åtgärder vidtas för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas

Åtgärden behöver genomföras i samråd med Trafikverket och berörd länsstyrelse.

Åtgärden ska vara vidtagen senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande.

Förslag till Åtgärdsprogram 2017-2021 (inför vattendelegationernas fastställande efter regeringsbeslut) (Version 2016-11-11)

Notera att föreslagna åtgärder kan komma att revideras fram till dess att de beslutats av vattendelegationerna.

Kommunerna, åtgärd 1

Kommunerna ska i större omfattning bedriva tillsyn enligt miljöbalken inom sina verksamhetsområden, avseende verksamheter som påverkar vattenförekomster på ett sådant sätt att miljö kvalitetsnormerna för vatten inte följs, eller riskerar att inte följas. Åtgärden ska medföra att det för sådana verksamheter ställs krav på åtgärder som bidrar till att miljö kvalitetsnormerna för vatten kan följas.

Åtgärden ska påbörjas omgående och genomföras löpande.

Kommunerna, åtgärd 2

Kommunerna ska bedriva tillsyn så att

- a) utsläppen av kväve och fosfor från jordbruk och hästhållning minskas samt att
- b) tillförseln av växtskyddsmedel minskar,
till vattenförekomster där det finns en risk för att miljö kvalitetsnormerna för vatten inte kan följas på grund av sådan påverkan.

Åtgärden ska genomföras så att den bidrar till att de åtgärder vidtas som behövs för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas. Även behoven av minskning av näringsämnen till havsbassängerna behöver beaktas.

Kommunerna, åtgärd 3

Kommuner ska bedriva tillsyn så att utsläppen av näringsämnen och särskilt förorenande ämnen från

- a) avloppsledningsnät
- b) avloppsreningsverk

minskar till vattenförekomster där det finns en risk för att miljökvalitetsnormerna för vatten inte kan följas på grund av sådan påverkan.

Åtgärden ska genomföras så att den bidrar till att de åtgärder vidtas som behövs för att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas. Även behoven av minskning av näringsämnen till havsbassängerna behöver beaktas.

Åtgärden ska påbörjas omgående och genomföras löpande.

Kommunerna, åtgärd 4

Kommunerna ska säkerställa minskade utsläpp från enskilda avlopp, genom:

- a) att ställa krav på begränsade utsläpp av fosfor och kväve där det behövs för att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas,
- b) att prioritera tillsynen av enskilda avlopp för att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.

Åtgärden ska påbörjas omgående och vara vidtagen senast fem år efter åtgärdsprogrammets fastställande

Kommunerna, åtgärd 5

Kommunerna ska säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunerna behöver särskilt

- a) anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³/dygn
- b) göra en översyn av vattenskyddsområden som inrättats före miljöbalkens införande och vid behov revidera skyddsområdets avgränsningar och tillhörande föreskrifter så att tillräckligt skydd uppnås,
- c) bedriva systematisk och regelbunden tillsyn över vattenskyddsområden,
- d) uppdatera översiktsplanerna med regionala vattenförsörjningsplaner, säkerställa att tillståndspliktiga allmänna yt- och grundvattentäkter har tillstånd för vattenuttag.

Åtgärden ska vara vidtagen senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande

Kommunerna, åtgärd 6

Kommunerna ska utforma sin översikts- och detaljplanering samt prövning enligt plan- och bygglagen. Åtgärden behöver genomföras så att den bidrar till att åtgärder vidtas för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.

Åtgärden behöver genomföras i samråd med länsstyrelserna.

Åtgärden ska vara vidtagen senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande..

Kommunerna, åtgärd 7

Kommunerna ska upprätta och utveckla vatten- och avloppsvattenplaner på ett sådant sätt att miljö kvalitetsnormerna för vatten kan följas. Åtgärden behöver genomföras i samråd med länsstyrelserna.

Åtgärden ska vara vidtagen senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande.

Kommunerna, åtgärd 8

Kommunerna ska utveckla planer för hur dagvatten ska hanteras inom kommunen både med avseende på kvantitet och kvalitet. Dagvattenplanerna ska bidra till att de åtgärder vidtas som behövs för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.

Åtgärden ska vara vidtagen senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande.